

Průběžná zpráva k projektu

(za období 1. 1. – 31. 12. 2024)

Interreg

Kofinanciert von
der Europäischen Union
Spolufinancováno
Evropskou unií

Sachsen – Tschechien | Česko – Sasko

Nachbarsprache von Anfang an Jazyk sousedů od začátku

Informationen zum Projekt / Informace k projektu

Hauptziel des Projektes:	Hlavní cíl projektu:
Nachbarsprachige Bildung (alltagsintegriertes Sprachbad) in Kitas sowie Aufbau und Etablierung von Kita- Netzwerken	<u>Vzdělávání jazyka sousedů (jazyková koupel integrovaná do každodenních aktivit) v MŠ a rozvoj a upevňování partnerství mezi mateřskými školami</u>
Leadpartner:	Vedoucí partner:
EUREGIO EGRENSIS AG Sachsen/Thüringen e.V.	
Projektpartner:	Projektoví partneři:
- Euroregion Erzgebirge e.V. - Euroregion Neisse e. V. - Kommunalgemeinschaft Euroregion OE/OE e.V. - Landkreis Görlitz/Landesstelle Nachbarsprachen	- Euroregion <u>Krušnohoří</u> - Euroregion <u>Nisa</u> <u>Dobrovolný svazek obcí Euroregion Labe</u> <u>ZČU - Koordinační centrum Tandem</u> <u>Regionální sdružení obcí a měst Euregio Egrensis</u>
Gesamtkosten des Projektes:	Celkové náklady projektu
2.463.877,37 €	
Projektzeitraum	Doba trvání projektu
01.01.2024 - 31.12.2026	

1. Stručný popis projektu

Existující jazykové bariéry stále ještě představují překážky pro rozvoj přeshraniční spolupráce v česko-saském příhraničí. Včasné vedení dětí k jazyku sousední země a zemi samotné je mimořádnou příležitostí, jak tyto překážky trvale překonat. Děti se učí jazyky a poznávají kultury nejlépe prostřednictvím autentických interakcí. Setkávají se nejen s jazykem, ale také s kulturou a tradicemi sousední země a získávají první pozitivní zkušenosti se svými sousedy. To pomáhá odbourávat předsudky a stereotypy u dětí i dospělých a podporuje porozumění a toleranci mezi kulturami. V tom také spočívá koncepční přístup projektu.

Vzdělávání v sousedním jazyce se dosud omezovalo pouze na několik MŠ podél hranice (srv. Datenreport LaNa). Přitom lze zaznamenat rostoucí zájem rodin a zařízení o sousední jazyk a také o přeshraniční partnerství. Že je jazyková koupel v sousedním jazyce integrovaná do každodenních aktivit MŠ prostřednictvím jazykových průvodců účinná, se již ukázalo v předchozích modelových projektech¹. MŠ si přejí odbornou diskusi a výměnu zkušeností a potřebují podporu a kvalifikaci pro realizaci vzdělávání v sousedním jazyce v běžném dni školky. Jazykový rozvoj je dlouhodobější vzdělávací proces a vyžaduje kontinuální rámcové podmínky (personální/finanční zdroje) pro realizaci programů v jazyce sousední země.

Projektoví partneři nyní chtějí přenést první zkušenosti z obou modelových projektů na celé česko-saské příhraničí, dále je rozvést a doplnit novými zkušenostmi se stálou nabídkou aktivit.

Jedná se o první projekt, který mateřským školám podél celé česko-saské hranice poskytuje možnost integrovat sousední jazyky češtinu a němčinu nepřetržitě po období 3 let do každodenních aktivit MŠ. Testovat se budou různé modelové přístupy pro realizaci jazykové koupele integrované do každodenního života v německých a českých MŠ. Tyto přístupy se orientují podle konkrétních podmínek MŠ.

Jedná se o tyto modelové přístupy:

- Využití dalšího dvojazyčného pracovníka (jazykového průvodce), který ve vybraných projektových MŠ pravidelně (1x týdně) doprovází běžný den ve školce (na jednoho průvodce připadá 5 MŠ – každý týden polovina jednoho dne). Sousední jazyk integrovaný do každodenních aktivit školky nabízejí jedno dopoledne v týdnu (1x týdně, cca 4 hod, po několik měsíců/let) tyto euroregiony:
 - ER Neiße SN 10 MŠ, ER Nisa CZ 10 MŠ,
 - ER EEL SN 5 MŠ, ER EEL CZ 5 MŠ,
 - ER ERZ SN 4 MŠ,
 - ER EE SN 5 MŠ, ER EE CZ 5 MŠ.
- Vzdělávání týmů MŠ, které již mají k dispozici rodilé mluvčí, a metodické školení rodilých mluvčích

¹ Saské modelové projekty financované Saským státním ministerstvem školství (SMK): „Euroregionální česko-německá síť mateřských škol“ / „Euroregionální polsko-německá síť mateřských škol“ 2019/2020

- Výměny pracovníků v rámci přeshraničních partnerství MŠ

Tyto formáty dále doplňuje 400 bezplatných jazykových animací, tzv. ochutnávek, určených pro 80 dalších zainteresovaných zařízení podél celé česko-saské hranice, jejichž cílem je navázat novou spoluprací a rozvíjet partnerství (max. 5 animací na MŠ za rok, jedna animace cca 8 hod; včetně přípravy a následné evaluace). Ochutnávky představují plošnou nízkoprahovou nabídku a jsou k dispozici všem zainteresovaným MŠ.

Budováním partnerství MŠ ve všech 4 česko-saských euroregionech vznikají nové přeshraniční struktury, probíhá síťování zařízení zapojených do projektu a zkušenosti těchto MŠ ovlivňují také další zařízení. To napomáhá udržitelnému etablování sousedních jazyků v MŠ a jejich zviditelnění a rovněž se tak posiluje spolupráce mezi oběma zeměmi.

Pravidelná setkání v rámci sítě MŠ, společné vzdělávání pedagogických pracovníků v Česku a Sasku a přeshraniční výměna zkušeností vedou ke zlepšení kvality přeshraniční spolupráce a vzdělávací nabídky v příhraničí. Obě země profitují z rozvíjení vzdělávací nabídky odpovídající potřebám. Přitom se zohledňují vzdělávací plány MŠ v Česku a Sasku, stejně jako potřeby MŠ.

V plánu je rovněž příprava publikace, tak aby bylo možné využívat praktické poznatky a zkušenosti, které se týkají jazykových programů integrovaných do každodenního života školky, trvale. Příručka bude zveřejněna také v digitální podobě, tak aby byla veřejně dostupná všem zájemcům.

Vědecká podpora (expertní rada) a evaluace zajistí, že výsledky projektu budou zpracovány pro trvalé využití. Z nich pak budou odvozena doporučení pro politiku v obou zemích, která se zaměří na vytvoření udržitelných rámcových podmínek pro rané vzdělávání v sousedním jazyce.

2. Aktuální stav projektu

Všech devět partnerů se aktivně zapojuje do realizace projektu.

V roce 2024 se konala pravidelná setkání řídicí skupiny (vedoucí partner, Tandem a LaNa) a také pravidelná online setkání projektových partnerů.

Ve čtyřech projektových euroregionech byly iniciovány 4 sítě MŠ. Projekt dle plánu odborně doprovází Tandem a LaNa.

**AUFTAKTKONFERENZ
ÚVODNÍ KONFERENCE**

**NACHBARSPRACHE VON ANFANG -
JAZYK SOUSEDŮ OD ZAČÁTKU!**

**MONTAG | PONDĚLÍ 29.04.2024
10 UHR | 10 HODIN**

**BIBLIOTHEK DER REGION
ÚSTÍ KNÍHOVNA ÚSTECKÉHO KRAJE
WINSTON CHURCHILLA 3,
400 01 ÚSTÍ NAD LABEM**

**REGISTRACE
ANMELDUNG**

Projekt oficiálně zahájila společná úvodní konference, která se konala 29. 4. 2024 v Ústí nad Labem. Účastníci projektu měli možnost vyměnit si zkušenosti a důkladně prodiskutovat projektové aktivity a příležitosti, které projekt nabízí.

Následně se ještě 29. 4. 2024 v Ústí uskutečnilo první jednání expertní rady. Druhé jednání se konalo 24. 10. 2024 v Drážďanech.

2.1 Nabídka programů v sousedním jazyce v MŠ

Od 1. 5. 2024 jsou všechna místa jazykových průvodců obsazená. V současnosti v projektových zařízeních působí 10 jazykových průvodců (4 v Česku, 6 v Sasku).

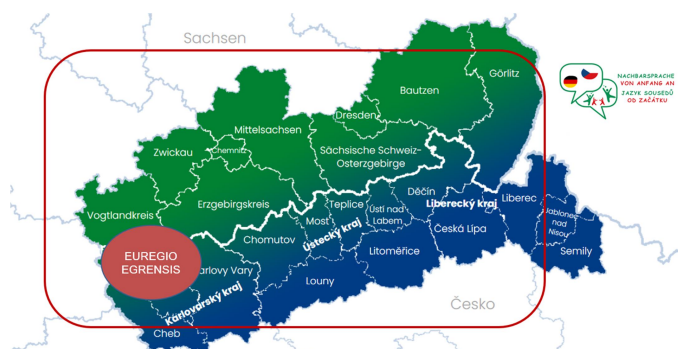
Do projektu se dosud zapojilo celkem 47 MŠ, které využívají aktivity v sousedním jazyce integrované do každodenního života školky (24 MŠ v Česku a 23 MŠ v Sasku).

EUREGIO EGRENSIS

Zde působí jednou týdně Pavlína Kellerová v těchto saských školkách:

- *Kita Quellenzwerge Bad Brambach*
- *Kita Sonnenblick Wohlhausen*
- *Kita Sonnenschein Klingenthal*
- *Kita Juniorkiste Eichigt*
- *Kita Marieney*

Jiří Vosyka navštěvuje jednou týdně tato česká zařízení:

- *MŠ Luby*
- *MŠ Skalná*
- *MŠ Barvička Kraslice*
- *MŠ Pionýrů Sokolov*
- *MŠ Osvobození Cheb*

Vedle jazykového programu byly zorganizovány dvě společné dětské oslavy (10. 9. a 30. 9. 2024). 10. 9. 2024 navštívili pracovníci lesního revíru Adorf MŠ Sonnenblick ve Wohlhausenu, zúčastnila se také partnerská MŠ Luby. Během společných aktivit se všichni přítomní hravým způsobem seznámili s mnoha aspekty lesa. Sportovní dopoledne pro děti z českých a německých MŠ se uskutečnilo v Chebu 30. 9. 2024 (viz příloha „Sportovní den“ 30. 9. 2024 účastnická listina, foto, zpráva).

30. 9. 2024 se akce zúčastnily děti z MŠ Osvobození Cheb, MŠ Pionýrů Sokolov a dále německé MŠ Eichigt a Marieney. Akce začala v 10 hodin ve sportovní hale TJ Lokomotiva Cheb a dětem nabídla pestrý program plný zábavy, her a soutěží, který podpořil nejen tělesnou aktivitu, ale také interkulturní výměnu.

Jazykoví průvodci dále doprovázeli několik partnerských setkání těchto MŠ.

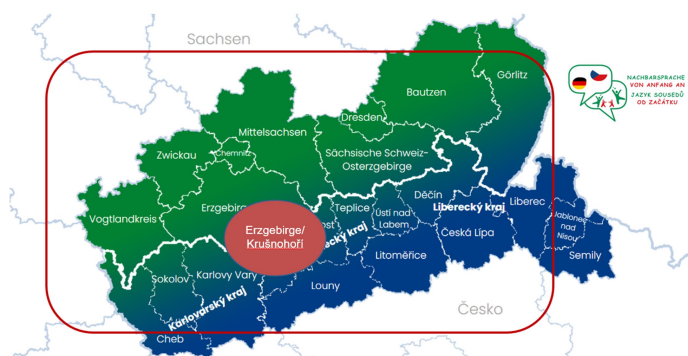
Mimoto se uskutečnila společná síťovací setkání všech projektových MŠ a dalších zainteresovaných MŠ, a to 31. 1. 2024 v Adorfu a 23. 10. 2024 v Lubech. Navíc byla zorganizována ještě dvě online setkání českých zařízení, a to 19. 3. 2024 a 12. 6. 2024.

Jazykoví průvodci se také účastnili rodičovských schůzek v MŠ s cílem představit projekt rodičům. Svou činností obohatili také například adventní oslavy a odpoledne pro prarodiče.

Euroregion Erzgebirge / Krušnohoří

V tomto česko-saském regionu působí Silke Klein jako jazyková průvodkyně v následujících zařízeních:

- MŠ Hora Svaté Kateřiny
- Kita Kinderland Niederlauterstein
- MŠ Hora Sv. Šebestiána
- Kita Bärenbande Bärenstein

Dne 15.8.2024 se konalo online setkání partnerů. Dne 7. 10. 2024 podnikly saské mateřské školy Villa Kunterbund a Kita Regenbogen z Olbernhau společně s českou mateřskou školou MŠ Hora Sv. Šebestiána zájezd do divadla.

Euroregion Elbe/Labe

V saské části tohoto euroregionu působí dvě jazykové průvodkyně Hana Friedrichs a Lucie Klähn a každý týden navštěvují tato zařízení:

- Kita Haus des Kindes, Hinterhermsdorf
- Kita Max und Moritz, Reinhardtsgrimma
- Kita Grashüpfer, Falkenhain
- Kita Sonnenschein, Geising
- Kita Haus Kinderglück, Sebnitz
- Kita Unter den Linden, Pirna-Copitz

Na české straně působí Katharina Reusch každých 14 dní v těchto zařízeních:

- MŠ Česká Kamenice
- MŠ Síbova Bílina
- MŠ Telnice
- MŠ Motýlek, Ústí n. L.
- MŠ Čapkova Bílina
- MŠ Kameňáček Ústí n. L.
- MŠ Maxe Švabinského Bílina

26. 9. 2024 se uskutečnila společná dětská oslava v Hinterhermsdorfu spolu s MŠ Česká Kamenice, během níž děti společně hledaly poklad. Na stanovištích mohly děti experimentovat se sousedním jazykem a společně zdolávaly drobné úkoly. První online setkání v rámci sítě se konalo 11. 12. 2024 s pěti českými MŠ.

Euroregion Neisse-Nisa-Nysa

V saské části tohoto euroregionu působí jednou týdně Veronika Kumpfe a Katerina Linek v následujících zařízeních:

- *Knirpsenland Oderwitz*
- *Kinderland Großschönau*
- *Zwergenhäusl Lückendorf*
- *Bienchen Seifhennersdorf*
- *Waldhäusl Zittau/Eichgraben*
- *Zwergenland Steinigtwolmsdorf*
- *Taubenheim Sohland*
- *Wichtelland Cunewalde*
- *Zur kleinen Feuerwehr Neukirch/Lausitz*
- *Regenbogen Schirgiswalde-Kirschau OT Schirgiswalde*

Na české straně působí rovněž jednou týdně Markéta Baxa Dousková a Martina Elsnege v těchto zařízeních:

- *MŠ Pampeliška (Lovecká), Jablonec nad Nisou*
- *MŠ Beruška (Liberecká), Hrádek nad Nisou*
- *MŠ Studánka, Jablonec nad Nisou*
- *MŠ V zahradě, Liberec*
- *MŠ a ZŠ Rynoltice*
- *MŠ U Potůčku, Liberec*
- *MŠ Klášterní, Liberec*
- *MŠ V Podhájí, Rumburk*
- *MŠ Rychnov u Jablonce nad Nisou*
- *MŠ a ZŠ Stráž nad Nisou*

Síťovací setkání s českými a německými zařízeními se konalo online 6. 3. 2024. Další setkání v rámci sítě bylo realizováno v prezenční formě 27. 11. 2024 společně oběma euroregiony.

Aby děti poznaly i kulturu a sousední zemi, vydala se skupinka Gänseblümchen (Sedmikrásky) z MŠ „Zur kleinen Feuerwehr“ Neukirch v počtu 13 dětí a za doprovodu jedné vychovatelky 16. 10. 2024 na výlet do zoo.

Vedle kontinuálního programu integrovaného do běžného života školky nabízí projekt pro 80 dalších zainteresovaných zařízení po celé délce česko-saské hranice 400 bezplatných jazykových animací, jejichž cílem je povzbudit nové kooperace a rozvíjet partnerství.² Nabídka

² https://www.nachbarsprachen-sachsen.eu/files/media/Fleyer_ochutnvky_1808583021673.pdf

sestává z max. 5 jazykových animací na MŠ za rok a je rovněž založena na konceptu integrace do běžného života školky. Dosud jsou do projektu začleněna tato zařízení:

Saské MŠ	České MŠ
Kindergarten Zwergenvilla Adorf	MŠ Krásná
AWO Kita Kinderland, Karlsbader Straße 55 E, Rittersgrün	MŠ Jirkov
Outlaw gGmbH – Kita Hechtstraße Dresden	MŠ Sokolov, Kosmonautů 1881
Kita Max und Moritz, Hammerbrücker Str. 15, Muldenhammer	Mateřská škola, Hranice, okres Cheb
Diakonische Kindertagesstätte, Kirchplatz 9, Johannegeorgenstadt	MŠ Klášterec nad Ohří, Lípová 570
Rittergutsweg 6, Lengenfeld/ OT Irfersgrün	MŠ Otvice
	MŠ Děčín
	ZŠ a MŠ NELUMBO EDUCATION Otvice
	MŠ Sluníčko Krupka, Kollárova 597
	ZŠ a MŠ Ústí nad Labem, SNP 2304/6, p.o.
	MŠ Vora, Za Tratí 687 Mariánské Lázně
	Mateřská škola Sokolov, Alšova 1746
	ZŠ a MŠ Dolní Žandov
	MŠ Třebeň 17
	MŠ Studánka Jablonné v Podještědí, U Školy 194
	MŠ Nové Město pod Smrkem, Mánesova 952
	ZŠ a MŠ Tadeáše Haenkeho Chřibská, Chřibská 280
	MŠ Jablonec nad Nisou, Slunečná 9
	MŠ Jablonec nad Nisou, Hřbitovní 3677/10
	MŠ Teplice, Na Spojce 274, Teplice

2.2 Odborná podpora projektu

Odborná podpora projektu probíhá v souladu s řídicí skupinou projektu s (vedoucí partner, LaNa, Tandem) za těsné spolupráce organizace LaNa a Tandemu.

2.2.1 Vzdělávání jazykových průvodců

12.–14. 4. 2024 se v Hejnicích konalo **základní školení česko-německé jazykové animace** se specializací pro projekt „Jazyk sousedů od začátku“. Zúčastnilo se jej 7 osob z Německa a 14 osob z Česka, mezi nimi i jazykoví průvodci pro projektové MŠ.

Navazující školení pro jazykové animátory v projektu se konalo online 29. 9. 2024 a prezenčně 15.–17. 11. 2024 v Mariánských Lázních. Aktuálně má specializaci pro projekt 39 osob (jazykoví průvodci a další osoby, které mohou realizovat ochutnávky).

Během školení jazykových průvodců vyvstala citelná a viditelná potřeba výměny informací a zkušeností zúčastněných aktérů. Této potřebě bylo vyhověno a **20. 6. 2024** se uskutečnil **workshop dalšího vzdělávání pro jazykové průvodce a koordinátory projektu**.

Program workshopu, který se od 10 do 15 hodin konal na základní škole v Kühnhaidě, sestával z těchto bodů:

- Představení vzdělávací činnosti v jazyce sousedů v MŠ Rübenau spolku Kinderwelt Erzgebirge e. V.
- Výměna prvních zkušeností s jazykovým doprovázením v projektových MŠ a kolegiální podpora
- Dokumentace jazykového doprovázení v MŠ a evaluace (vstupní příspěvek prof. Müllera)
- Materiály pro vzdělávací činnost v jazyce sousedů v MŠ

Workshopu se zúčastnilo 6 projektových pracovníků z Německa a 12 projektových pracovníků z Česka.

V září 2024 byla spuštěna nabídka **měsíční online výměny zkušeností** pro jazykové průvodce, kterou odborně moderují LaNa a Tandem. Tato měsíční setkání mají velmi dobrou odezvu. Jazykoví průvodci v nich hovoří o svých aktuálních pozorováních a výzvách svého působení v MŠ, vyměňují si zkušenosti s metodami vzdělávání v sousedním jazyce a mají z toho vzájemný užitek. LaNa a Tandem také cíleně přispívají odbornými impulzy a konzultují s jazykovými průvodci i jejich individuální otázky.

Rozhovory se týkaly mimo jiné informací o navštívených MŠ, složení dětských skupin, kontaktu s odborným personálem, rodiči a vedením MŠ, stejně jako užitých metod.

Každý jazykový průvodce přispěl osobitými záležitostmi. Například Veronika Kumpfe hovořila o úspěšném využití materiálů, které poskytla LaNa.

Katarina Linek referovala o záměru zřídit v jedné MŠ dvojjazyčný koutek na čtení. I v tomto případě proběhlo cílené poradenství, které zahrnovalo i seznam vhodných dvojjazyčných knih.

2.2.2 Odborná podpora sítí MŠ

Dvojjazyčná **úvodní konference** se konala **29. 4. 2024** v Ústí nad Labem za účasti všech projektových partnerů a MŠ, v nichž je realizován program v jazyce sousední země. Aktéři v projektu se tak mohli blíže seznámit a zároveň byl položen základ pro diskusi a výměnu zkušeností. Konference oficiálně zahájila projekt a projektovým účastníkům umožnila, aby si osobně vyměnili zkušenosti a důkladně prodiskutovali aktivity a příležitosti v projektu. Na úvodní konferenci bylo přivítáno 63 hostů.

17. 9. 2024 byly všechny MŠ pozvány na **trinácionální odborné fórum pro MŠ** pořádané organizací LaNa, které se konalo na platformě DINA.international. V rámci tohoto odborného fóra byl nabídnut workshop, který se věnoval tématu projektu „Rodilí mluvčí v MŠ“.

Pro tuto příležitost byly pozvány tři MŠ, které již koncept jazykové koupele v běžném dni školky úspěšně realizují. Dvě z těchto zařízení pocházejí ze Saska, zatímco třetí zařízení z Česka. Pozvané MŠ představily své cenné praktické zkušenosti. Na přípravě odborného obsahu workshopu spolupracovali referujícími pracovníci MŠ a LaNa. Tento kooperativní přístup zajistil fundované a praktické zprostředkování znalostí, které byly přímo přizpůsobené požadavkům a okolnostem každodenního života školek. V popředí přitom stály jak výzvy, tak příležitosti, které vyplývají z činnosti rodilých mluvčích v dvoj- nebo vícejazyčných kontextech. Po přednáškách následovala živá diskuse účastníků, v níž bylo možné vyjasnit si otevřené otázky, sdílet individuální zkušenosti a získat nové perspektivy týkající se role rodilých mluvčích v raném vzdělávání. Celkem se zúčastnilo 34 osob.

Vedle těchto odborných a síťovacích akcí se LaNa a Tandem do setkání sítí MŠ v euroregionech zapojují také prostřednictvím odborných příspěvků.

V rámci setkání informují o aktuálním stavu a průběhu projektu. Účastníci setkání dále získají informace o nadcházejících akcích v projektu. Zvláštní pozornost se věnuje diskusi o možnostech finanční podpory vzdělávání v sousedním jazyce, a to i mimo projekt. Účastníci získají odborné inputy k tématům, jako je využití rodilých mluvčích v běžném dni školky, realizace konceptu jazykové koupele nebo také využití stávajících materiálů pro oblast vzdělávání v sousedním jazyce od organizace LaNa a Tandemu (např. NiKiS, sbírka materiálů LaNa, tzv. Nachbarsprachkoffer, kufr s materiály LaNa, publikace Tandemu). Mimoto se odpovídá na individuální otázky a podporuje se výměna zkušeností mezi pracovníky MŠ.

2.2.3 Vědecká podpora projektu

Za účelem vědecké podpory projektu byl iniciován vznik **expertní rady**. Úkolem tohoto nadregionálního česko-německého pracovního grémia je odborná a vědecká podpora aktérů v projektu při vypracování návrhů a doporučení pro politiku a správu za účelem vytvoření udržitelných rámcových podmínek pro oblast raného vzdělávání v sousedním jazyce v česko-saském příhraničí.

Expertní rada prvně jednala 29. 4. 2024 v Ústí v návaznosti na úvodní konferenci. Jednání se věnovalo obsahovému zaměření a způsobu činnosti expertní rady v roli odborného pracovního grémia pro projekt INTERREG. Zúčastnilo se jej 8 expertů z Německa a 6 z Česka

Druhé jednání expertní rady se konalo 24. 10. 2024 v Drážďanech. Vedle konzultace aktuálního stavu projektu a doporučení pro realizaci jazykové koupele v MŠ stály ve středu pozornosti hlavní body **vědecké evaluace projektu**. Evaluaci Tandem pověřil prof. Karla Müllera (School of Political Studies, CEVRO Praha). Jeho úkolem je vědecká podpora realizace projektu v projektových MŠ. Nezávislá analýza má popsat účinky a výzvy programů v sousedním jazyce pro MŠ, děti a příp. i jejich okolí.

Evaluace se zakládá zejména na projektových denících, které si vedou jazykoví průvodci, a také na dotazování u vedení MŠ. Do dotazů se přitom promítly impulzy z řídicí skupiny projektu i z expertní rady.

2.3 Vztahy s veřejností / propagace

Za účelem komplexního představení projektu a zveřejnění aktuálních informací o projektových aktivitách zřídila LaNa **dvojjazyčné webové stránky projektu**, které jsou k nalezení na platformě <https://www.nachbarsprachen-sachsen.eu/sncz>.

Základní informace o projektu byly navíc doplněny na domovských stránkách všech projektových partnerů a propojeny s webovými stránkami projektu.

Všichni projektoví partneři pravidelně zveřejňují informace o projektu na **sociálních médiích** (Facebook, Instagram) a ve svých **newsletterech**. Jednou měsíčně se na webové stránce www.nachbarsprachen-sachsen.eu/blog objeví **blogový příspěvek** organizace LaNa. Dále vycházejí **tiskové zprávy**. Pozornosti nad rámec regionů se projektu dostalo například:

- 6. 5. 2024 prostřednictvím příspěvku pro Český rozhlas díky Tandemu, rozhovor s Lucií Tarabovou k projektu v poledních zprávách
- 13. 5. 2024 při návštěvě televizního kanálu MDR Fernsehen v MŠ v Bad Brambachu, kde paní Kellerová doprovázela jazykovou koupel → příspěvek byl vysílán 16. 5. 2024 v pořadu „MDR um 4“ a online: <https://www.mdr.de/video/mdr-videos/c/video-824468.html>.

Dvojazyčný **leták projektu** s nejdůležitějšími informacemi o projektu a možnostmi, jak se aktivně zapojit či využít program v jazyce sousední země, byl poskytnut všem projektovým partnerům a během akcí bude šířen mezi zainteresovaná zařízení, rodiče a pracovníky MŠ. Dále existuje **informační leták týkající se tzv. ochutnávek**, který připravil Tandem. Na akcích najdou rovněž využití projektové **roll-upy**.

V projektových MŠ, v nichž jazykoví průvodci realizují jazykovou koupel, byly rozvěšeny **plakáty** představující projekt i jazykové průvodce. Rodiny tak získají představu o projektu. Informace o projektu a o průběhu programu v sousedním jazyce integrovaného do běžného života školky byly rodinám poskytnuty během rodičovských schůzek. V rámci například adventních oslav v MŠ bylo rovněž možné navázat kontakt mezi jazykovými průvodci a rodinami.

Projektové aktivity všech projektových partnerů byly začleněny do **1. saských akčních dnů s tématem sousedství a jazyka (1. Sachsenweite Aktionstage rund um Nachbarschaft und Sprache)** a prostřednictvím „akční mapy“ zveřejněny na webových stránkách <https://nachbarsprachen-sachsen.eu/aktionstage>.

Projekt byl představen mimo jiné na těchto **akcích**:

- 30. 1. 2024 LaNa představila projekt na Saském státním ministerstvu spravedlnosti (SMJusDEG).
- 22. 4. 2024 Vedoucí organizace LaNa představila projekt v rámci konference „Příhraničí – politika vícejazyčnosti – Evropa“ („Grenzraum – Mehrsprachigkeitspolitik – Europa“) v centru setkávání IBZ St. Marienthal.
- 27. 4. 2024 Vedoucí partner a LaNa informovali u dvou infostánků o nabídce projektu na Festivalu Evropy v Žitavě.
- 28. 4. 2024 Odborné fórum Tandemu v Ústí: infostánek na trhu příležitostí
- 1. 10. 2024 Odborná konference „10 let LaNa“ v Görlitzu: prezentace projektu
- 6. 11. 2024 Síťovací setkání aktérů v oblasti vzdělávání v EUREGIO EGRENSIS v akademii BA Breitenbrunn: prezentace projektu
- 21./22. 11. 2024: 2. česko-německé regionální fórum v Liberci: infostánek v rámci roadshow a prezentace během workshopu „Dva jazyky – jeden region“

3. Dosavadní poznatky

S přeshraniční spoluprací všech euroregionů podél česko-saské hranice s cílem posílit rané vzdělávání v jazyce sousedů v předškolní oblasti projekt vstoupil na neprobádané území.

První rok projektu ukázal, že implementace jazykové koupele do každodenního života MŠ v celém česko-saském příhraničí a přeshraniční síťování za účelem plošného šíření dobré praxe padly na velmi úrodnou půdu:

- MŠ projevují velký zájem o projektové aktivity a projektové zdroje nestačí na to, aby pokryly poptávku MŠ po vzdělávání v sousedním jazyce.
- Jazykoví průvodci jsou velmi angažovaní a děti během jazykové koupele zažívají spoustu radosti.
- Podpora ze strany pracovníků MŠ je vysoká a rodiče se vyjadřují pozitivně s tím, že si přejí pokračování na základních školách.
- U dětí jsou již viditelné první pokroky v rozvoji jazyka.
- Došlo ke zintenzivnění přeshraniční spolupráce MŠ.

Pro další činnost projektu se ukazují zejména tyto priority, jejichž cílem je zajistit udržitelnost vzdělávání v sousedním jazyce v MŠ v příhraničí i po ukončení projektu:

- Kontinuální odborná výměna a další vzdělávání jazykových průvodců i pracovníků MŠ jsou základním předpokladem pro další zapojení jazykové koupele integrované do běžného života školky a její udržitelný rozvoj.
- Poznatky z realizace jazykové koupele v praxi MŠ (metody, souhra v týmu MŠ, rámcové podmínky, ...) je třeba zpracovat v příručce, která bude výhledově dostupná všem zainteresovaným MŠ.

Je třeba najít řešení, jak jazykovou koupel rozšířit (větší časová dotace, zapojení dalších MŠ, překonání byrokratických překážek při zaměstnávání personálu ze sousední země, ...) a jak výhledově zajistit její pokračování po personální i finanční stránce po ukončení projektu.

Jazyková koupel otevírá dveře do světa, v němž si děti mohou nerušeně hrát a seznamovat se se životem a jazykem sousední země.

Proč jste se rozhodli zapojit se do projektu?
Protože v Bad Brambachu žijeme na hranici, a proto má výměna
smysl.

Naše MŠ leží blízko hranice a máme tu opakovaně děti z Česka.
Vzhledem k této blízkosti k Česku je tak nahlédnutí do jazyka pro
děti z Německa velmi cenné..

Děti se učí rovnosti navzdory jazykové bariéře, otevírají se jiným jazykům a
kulturám.

DDěti s jinými jazyky nezápasí tak jako my dospělí. Myslím, že je dobře, že tato nabídka v naší
školce položené blízko hranic existuje, protože Češi s námi mají historicky a společensky mnoho
společného.

Reakce ze školek

Jazyk sousedů od začátku
Nachbarsprache von Anfang an